

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33285
Nom	Estètica i modernitat
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1004 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Segon quadrimestre
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1004 - Grau de Filosofia	25 - Estética y modernidad	Optativa
1012 - Grau de Filosofia	24 - Estètica i modernitat	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
VIDAL MAYOR, FRANCISCA VANESSA	359 - Filosofia

RESUM

L'estètica, com a reflexió filosòfica sobre l'art i les diverses formes de la seua experiència històrica ha d'atendre des del final del segle XVIII un nou conjunt de problemes derivats de la consolidació de la societat burgesa al llarg del segle XIX. L'assignatura convida a pensar aquest nou paisatge de determinacions en relació amb una renovació del pensament estètic tradicional. La modernitat obliga a reflexionar críticament sobre les categories estètiques tradicionals. Apareixen nous reptes per a la producció i la recepció de les obres d'art, per a la crítica d'art i també per a l'estètica com a filosofia de l'art. Els ítems recollits i la bibliografia proposada en cada apartat tenen un caràcter general orientatiu per a la docència dels diferents grups de l'assignatura, sense impedir als docents la possibilitat d'introduir un biaix propi en el desenvolupament del programa i en l'elecció concreta del material textual en funció dels interessos acadèmics de la titulació de destinació, filosofia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'assignatura és una matèria optativa del tercer o quart curs del grau de Filosofia. En conseqüència, els i les estudiants han d'haver cursat amb anterioritat les assignatures d'Estètica i Filosofia de les arts I i II, troncal de segon de grau, i estar familiaritzats amb els conceptes, mètodes i problemes fonamentals de la disciplina.

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser capaç de comunicar-se amb experts de la seua àrea de coneixement i d'altres àrees.
- Ser capaç de manejar les aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Saber treballar en un context internacional.
- Ser capaç d'adquirir compromisos socials i ètics.
- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
- Ser capaç d'aprenentatge autònom.
- Saber adaptar-se a noves situacions.

- Ser capaç d'innovació i creativitat.
- Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.
- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.
- Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.
- Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.
- Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.
- Reconèixer i respectar allò que és diferent i plural.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- a) Conèixer alguns dels corrents de pensament estètic més importants i influents de la modernitat, els seus principals representants, els conceptes, categories i perspectives metodològiques.
- b) Adquirir claus hermenèutiques des de les quals interpretar els fenòmens estètics i artístics dins dels contextos històrics.
- c) Reflexionar críticament sobre el procés formatiu en què es troba i orientar-se en el seu futur professional, a partir d'elements aportats per l'assignatura.
- d) Ser capaç de pensar autònomament i transmetre els coneixements adquirits en l'assignatura.

- e) Demostrar habilitat per a expressar d'una manera coherent i correcta els continguts apresos al llarg del curs.
- f) Conèixer i saber emprar la bibliografia de referència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De la Il·lustració a la comprensió de l'art.

La crisi de la ideologia classicista i neoclassicista a les darreries del segle XVIII genera una nova concepció de l'art com a expressió que valora els aspectes imaginatius i individualistes. Alguns aspectes de l'estètica d'E. Kant i G.W.F. Hegel, W. Dilthey i H. G. Gadamer.

2. La pèrdua d'evidència de l'art i el caràcter problemàtic de l'estètica com a disciplina autònoma.

Junt amb la reivindicació de l'autonomia de l'art i de la llibertat creativa apareixen nous reptes per a l'individu creatiu, entre altres els problemes derivats d'un nou mercat de l'art, una secularització burgesa de l'obra artística i un nou públic i espai. Es tracta aquesta problemàtica a partir de les reflexions sobre l'art i l'estètica de Paul Valéry i Theodor. W. Adorno.

3. Art i Societat. Baudelaire com a poeta de la Modernitat

L'artista, la multitud i la ciutat. Art i capitalisme: la nova determinació del productor i el consumidor de l'obra d'art. El joc com a forma d'experiència estètica en la modernitat. La proposta de W. Benjamin en *Sobre alguns motius en Baudelaire* d'una estètica materialista i crítica.

4. Cap a les avantguardes. Algunes claus del pensament estètic del segle XX.

En el primer quart del segle XX, i tenint com a horitzons les noves avantguardes artístiques, la primera guerra mundial i la Revolució Russa (entre altres) es qüestiona la producció burgesa de l'art; sacosten les arts i les artesanies tradicionals; integren nous llenguatges artístics (fotografia i cinema, entre altres) i, en conseqüència, es plantegen nous reptes teòrics i polítics per a la reflexió estètica. Sanalitza el text *Apunts sobre Kafka* de Theodor W. Adorno per a reflexionar sobre l'art de les avantguardes i la necessitat de reformular les categories estètiques clàssiques a partir d'aquest. Es tracta de l'estètica dialèctica negativa com a coneixement i crítica de la societat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	40,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: Hi ha 2 hores de classes teòriques i 1 de classes pràctiques, impartides per la professora i en les quals cal que participen els i les estudiants.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: els i les estudiants hauran d'assistir a les classes teòriques i pràctiques **havent llegit el material** que, per a cada sessió, haja recomanat la professora.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS I REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP: Al llarg del curs, els i les estudiants han de preparar un treball individual, sota la direcció i la supervisió de la professora en les tutories, a partir dels textos treballats en la part pràctica de l'assignatura.

TUTORIES: Hi ha dos tipus de tutories: unes de programades per a la preparació i supervisió del treball pràctic i altres per a consultes.

AVALUACIÓ

Prova escrita: La qualificació de la prova escrita suposa el 70% de la nota final.

Treballs pràctics individuals i / o en equip: La qualificació dels treballs pràctics suposa el 30% de la nota final.

La composició de la nota final s'ha d'atenir, en síntesi, al quadre següent:

Prova escrita: 70%

Treballs pràctics: 30%

TOTAL: 100%

-El curs consta d'una pràctica (puntuada sobre 3) i una prova final escrita (puntuada sobre 7).

-Per a poder aprovar, cal fer la prova escrita i la pràctica.

-Per a poder sumar els punts obtinguts en la pràctica, cal haver obtingut almenys un 3,5 (sobre 7) en la prova escrita.

-Si no es lliura la pràctica, es qualificarà amb un NO PRESENTAT (atès el caràcter teoricopràctic de l'assignatura), i es conservarà la nota obtinguda en la prova escrita fins que es presente. En aquest moment s'aplicaran els criteris exposats.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al reglament ACGUV 108/2017 i al ACGUV 123/2020. L'ús de tecnologies (inclòs IA), que no siga prèviament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Th. W. Adorno, Teoría estética, Obra completa, Tomo 7, Madrid: Akal 2004.
- Th. W. Adorno, Notas sobre literatura, Obra completa, Tomo 11, Madrid: Akal 2003.
- Th. Adorno, Estética 1958/59, Buenos Aires: Las cuarenta 2015.
- Ch. Baudelaire, Las flores del mal, Madrid: Cátedra 2008.
- W. Benjamin, Charles Baudelaire. Un lírico en la época del alto capitalismo, Obras completas Vol. 1.2, Madrid: Abada 2008.
- W. Dilthey, El mundo histórico, México: FCE, 1944.
- S. Freud, Lo ominoso en: Obras completas, tomo XVII, Buenos Aires: Amorrortu 1979.
- S. Freud, Más allá del principio del placer, en: Obras completas. Volumen 18. Buenos aires: Amorrortu 1975.
- H.G. Gadamer, Verdad y Método I, Salamanca: Sígueme 1993.
- F. Kafka, Relatos completos, Buenos Aires: Losada 2016.
- I. Kant, Crítica del Juicio, Madrid: Austral 1995.
- G. Lukács, La teoría de la novela, Barcelona: Debolsillo 2016.
- F. Nietzsche, Sobre verdad y mentira en sentido extramoral, Madrid: Tecnos 1996

- G.W.F. Hegel, Lecciones sobre estética, Introducción, Madrid: Akal 1989.
- P. Valéry, Teoría poética y estética, Madrid: Visor 1998.
- P. Valéry, Piezas sobre arte, Madrid: Visor 2005.

Complementàries

- F. Azúa, Diccionario de las Artes, Barcelona: Anagrama 2002.
- J. Berger, Modos de ver, Barcelona: Gustavo Gili 2016.
- P. Bürger, Crítica de la estética idealista, Madrid: Antonio Machado 1996.
- P. Bürger, Teoría de la vanguardia, Barcelona: Península 1987.
- G. Debord, La sociedad del espectáculo, Valencia: Pre-textos 2010.
- A. Wellmer / V. Gómez, Teoría crítica y estética, Valencia: Estética & crítica 1994.
- H.R. Jauss. Las transformaciones de lo moderno, Barcelona: Visor 2004.
- S. Marchán Fiz, La estética en la cultura moderna, Madrid: Alianza 1996.